

Antibiotikakontroll av slaktkroppar från nöt, svin, får och häst

Inledning

Livsmedelsverket fastställer varje år ett kontrollprogram för restsubstanser i enlighet med rådets direktiv 96/23/EG om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och restsubstanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav. I detta program fastställs bl a provtagningsfrekvens samt metod för både screening och konfirmering av ingående substanser i normalslakten. Denna instruktion omfattar provtagningsfrekvens, screeningkontroll och konfirmering av antibiotika, hantering av resultat samt åtgärder med anledning av resultat i normalslakt och nödslakt.

Provtagningsfrekvens

Normalslakt

0,2 % av för året beräknat antal slaktdjur ska provtas i normalslakten.

Nödslakt

I nödslakten ska samtliga djur provtas som misstänks ha behandlats med antibiotika eller andra restsubstanser samt djur som slaktats innan karenstiden för läkemedel gått ut.

Val av djur för provtagning

Provtagning skall inriktas på djur eller djurgrupper i normalslakten som kan misstänkas ha blivit behandlade med antibiotika.

Allmänt gäller att speciella tecken kan vara om djuret har stickmärken och nekroser. För antibiotika såsom bl a penicillin, tetracykliner, sulfa och enrofloxacin är det av intresse att ta prov på djur med mastit eller på djur som uppvisar andra tecken på infektion.

Om inget djur kan misstänkas ha blivit behandlat med antibiotika, ska provtagning ske slumpmässigt i normalslakten. Allmänt gäller att provtagning ska spridas över dagen och även mellan veckans olika dagar.

Kvarhållande av slaktkropp

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 om kontroller av animaliska produkter ska från 1 januari 2006 slaktkroppar vid nödslakt kvarhållas tills laboratorieundersökning är utförd. Även övriga slaktkroppar kan kvarhållas om misstanke finns att kroppen innehåller otillåtna substanser. Övriga slaktkroppar i normalslakten kvarhålls ej.

 LIVSMEDELS VERKET	Verksamhets- ledningssystem Verksnivå	Utarbetad av: T/KP/INNO Ersätter: Kompletterande utredning (verifiering) av positiva prov inom antibiotikakontrollen, 2004-06-11.	Gäller fr.o.m: 2006-01-01/INAN Dokumenttyp: Instruktion Kvalitetsgranskad av: INRY	Sid 1 (3)
---	--	--	--	-----------

OBS! Vid utskrift på papper har Du själv ansvar för att Du har senaste utgåvan.

Screening av antibiotika

Provmaterial

När en slaktkropp kontrolleras för förekomst av antibiotika ska c:a 100 g njure (märg och bark) för screeninganalys skickas till det laboratorium som respektive slakteri kontrakterat.

Plombering av prover

Varje provförpackning ska plomberas med den plombering som rekvideras från Livsmedelsverket, Enheten för kontrollprogram. Plombering ska ske omedelbart efter provtagning.

Lägg provet i dubbla plastpåsar och förslut påsen med plomberingen. OBS! Det är viktigt att plomberingen dras åt fullständigt. Notera plombens nummer på följesedeln.

Följesedel

Varje prov ska åtföljas av en följesedel. Följesedeln ska vara fullständigt ifylld. Särskilt viktigt är uppgift om djuret är kvarhållet eller ej.

Förvaring och transport av prover

Provet ska kylas (ej frysas) och transporteras under kyla till laboratoriet inom 24 timmar.

Analysmetod för screeninganalys

Metoden som ska användas för screeninganalys av antibiotika anges i VLS/Mikrobiologiska enheten under analytiska metoder/övrigt.

Metoden har beteckningen SLV MI-m 436.1.

Konfirmering av antibiotika

Konfirmering av positiva fynd med screeningmetoden ska ske i samtliga fall. Här nedan beskrivs vilken provmatris som ska användas, hur stor provmängden ska vara samt hur transport och rapportering ska ske i de fall ett analysresultat ska verifieras på Livsmedelsverket.

Provmatris och provmängd

I väntan på analys svar på resultatet från screeninganalysen ska återstående delar av njurarna märkas och förvaras på slakteriet i kylt utrymme. I de fall positivt eller tveksamt positivt resultat erhålls från det screeninglaboratoriet ska analysresultatet konfirmeras. 100 gr av de återstående delarna av njurarna (märg och bark) från den misstänkt positiva slaktkroppen skickas för konfirmering från slakteriet till Livsmedelsverket.

Plombering av prover

Varje prov som skickas för antibiotikakonfirmering skall plomberas med den plombering som rekvideras från Livsmedelsverket, Enheten för kontrollprogram. Lägg provet i dubbla plastpåsar och förslut påsarna omedelbart med plomberingen. OBS! Det är viktigt att plomberingen dras åt fullständigt. Notera plomberingsnumret på följesedeln.

 LIVSMEDELS VERKET	Verksamhets- ledningssystem Verksnivå	Utarbetad av: T/KP/INNO Ersätter: Kompletterande utredning (verifiering) av positiva prov inom antibiotikakontrollen, 2004-06-11.	Gäller fr.o.m: 2006-01-01/INAN Dokumenttyp: Instruktion Kvalitetsgranskad av: INRY	Sid 2 (3)
---	---	--	--	-----------

OBS! Vid utskrift på papper har Du själv ansvar för att Du har senaste utgåvan.

Följesedel

Varje prov som skickas för antibiotikakonfirmering ska åtföljas av en följesedel SLV LIVS 0312005 12. Följesedeln skall vara tydligt och fullständigt ifylld. En kopia av följesedeln sparas av veterinären på anläggningen tillsammans med analysvaret från det lokala laboratoriet.

Telefonkontakt

När ett prov för konfirmering skickas till Livsmedelsverket ska detta omedelbart meddelas Kemiska enheten 1, provmottagningen, tel. 018-17 14 73.

Förvaring och transport av prover

Alla prover ska kylas efter provtagning och plombering. Proven paketeras i de transportboxar som erhålls från Livsmedelsverket. Transportbox, plomber, följesedlar och kylklampar kan rekvireras från Livsmedelsverket, Kemiska enheten, provmottagningen tel. 018-17 14 73. Kostnader för transport av proven bekostas av respektive slakteri.

Företagspost kl 9:00 måste användas, annars blir transporttiden för lång.

Proven ska skickas till:

Livsmedelsverket
Kemiska enheten 1
Provmottagningen
Strandbodgatan 4
753 23 UPPSALA

Analysresultat

Analysprotokoll från screeninganalys skickas från laboratoriet direkt till remitterande veterinär alternativt veterinärvadningen på berört slakteri.

Analysprotokoll från konfirmeringsanalys skickas från laboratoriet till Livsmedelsverket, Enheten för kontrollprogram.

Åtgärder

Bedömning av konfirmerade resultat görs av Livsmedelsverket, Enheten för kontrollprogram och meddelas berörd veterinär per fax eller telefon senast dagen efter att analysresultat erhållits från laboratoriet.

Om antibiotikarester påvisas i ett prov över gällande gränsvärde med hänsyn tagen till mätosäkerheten eller rester påvisas av förbjudna antibiotika ska slaktkroppen otjänligförklaras och fallet utredas av Jordbruksverket och Livsmedelsverket tillsammans. Samtliga handlingar i ärendet ska omedelbart skickas till Livsmedelsverket, Enheten för kontrollprogram.

 LIVSMEDELS VERKET	Verksamhets- ledningssystem Verksnivå	Utarbetad av: T/KP/INNO Ersätter: Kompletterande utredning (verifiering) av positiva prov inom antibiotikakontrollen, 2004-06-11.	Gäller fr.o.m: 2006-01-01/INAN Dokumenttyp: Instruktion Kvalitetsgranskad av: INRY	Sid 3 (3)
---	---	--	--	-----------

OBS! Vid utskrift på papper har Du själv ansvar för att Du har senaste utgåvan.